
Érdemes-e?

A The Astronomer című angol amatőr csillagász lap 1984 novemberi száma ismertette Brian Marsden, az IAU Circular szerkesztője véleményét azzal kapcsolatban, hogy milyen témákat ajánl leginkább az amatőrök figyelmébe. Az IAU Circular rendszeresen helyt ad amatőr észleléseknek, elsősorban üstökösök és katalizmikus változócsillagok kapcsán. (Itt persze nemcsak az a lényeges, hogy amatőrök észlelései jelennek meg egy ilyen rangos helyen, hanem az is, hogy túlnyomórészt vizuális fénybecslésekről van szó!) Marsden így rangsorolja az amatőröknek leginkább ajánlható észlelési témákat:

"(1.) Galaktikus nóvák vizuális felfedezése.

(2.) Üstökösök vizuális felfedezése. Azért teszem az üstökösöket a második helyre, mert a hivatásos csillagászok az utóbbi időben egyre nagyobb szerencsével fedeznek fel üstökösöket fotografikus úton.

(3.) Üstökösök fotografikus asztrometriai észlelése.

(4.) Kisbolygók fotografikus asztrometriai észlelése. Ez a téma azért következik az üstökösök után, mert a helyzet itt sokkal kritikusabb.

Az asztrometria területén a japán amatőrök vezetnek. Őket Anglia követi az üstökösök területén ill. Olaszország a kisbolygók témájában, majd a két Németország és Ausztrália, végül, messze lemaradva az USA.

(5.) Irreguláris változók vizuális nyomonkövetése és fénybecslése. Az amatőr fotoelektromos munka még igen problematikus ezen a téren.

(6.) Vizuális és fotoelektromos kisbolygóokkultáció-észlelések.

(7.) Üstökösök vizuális fényességbecslése; manapság nagy az érdeklődés az üstökösök fizikája iránt.

Amit nem vennék be a listába, az a szupernóvák vizuális keresése (hacsak valaki nem rendelkezik olyan képességekkel, mint Robert Evans). A jól kialakított fotografikus patrokol igen eredményesek. Úgy tűnik, hogy a hivatásos csillagászok bolygó-, hold-, és napészlelései is elegendőek ahhoz, hogy folyamatos adatsorokkal rendelkezünk a Naprendszer ezen égitestjeiről.

Ezzel szemben sokféle számítási feladat lenne, melyeket amatőrök is elvégezhetnének a rendelkezésre álló számítógépekkel és adatokkal (pl. üstökösök pályaszámítása a nemgravitációs hatások figyelembe vételével, kisbolygók azonosítása és pályaszámítása, okkultáció-előrejelzések, stb.)."

MIZSER ATTILA